

HÁJDUFÖLD

1923. év március 15.

CSÜTÖRTÖK

Debrecen, V. evf. (60. sz.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 200 K.
EGYES SZÁM ÁRA 10 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Rabok voltunk és rabok vagyunk

(egy) Ünnepe az, amikor rab nemzet siratja a szabadságát? Ünnepe a temetés, a gyász önmagában?

Ünneppé csak azáltal lehet, ha minden könnye, gyásza, minden gondolata a bűnbánatnak szól. És ha a magyar március hetvenöt esztendő történetének kalvariaján ma végig vezetkel a magyar emlékezés, nem mondhatja, hogy nincs mit megbánnia.

A magyar szabadság nem 1918-ban, hanem az alatt a hetvenöt esztendő alatt veszett el. És hetvenöt év óta mindig éppen március 15-én dobálták a legsúlyosabb hantokat a koporsójára a sirások.

A legelső március idusa „a szabadság hajnalhasadása” volt a magyarnak a szó legteljesebb értelmében, — évezredes magyar imadagok meghallgatásának, a magyar ige testté lételeének, a magyar lélek, a magyar fajiság szabad szárnybontásának daltás aktusa, egyszerre a legteljesebb szabadság a magyarnak arra, hogy végre igazán magyarság lehessen, önmaga lehessen.

És emlékezzünk csak vissza, hogy a liberális-radikális hosszú évtizedek márciusi emlékünneplése vajjon erre volt-e szabadság Magyarországon? Vajjon azokból az idegen szabású koponyákból, amelyek a fővárosban és vidéken ezen a napon évről-évre sürűbb tömegekben lepattantak el márciusi nagyjaink emléksobrainak talapatát, vajjon ezekből a pettyhűt, borotvált szájakból 1848 márciusának lelke szólott-e a magyarhoz akkor, amikor a Kossuth-nemes demokráciájának nevében egyre orcátlanabb nyíltsággal gyallaztak és gunyoltak ki mindent és mindenkit, aki a hazában a magyar multak kötelező szent hagyományával csak némi közösséget is érzett; amikor a világszabadságnak egy Petőfi rajongása által megszentelt eszménye nevében a hit és haza örökmadás templomát döntötték romba a magyar lelkekben; amikor a Széchenyiek és Eötvösök vallásos áhitatig magasztosult keresztyén liberalizmusa nevében szabadságot hirdettek mindennek a számára, ami csak égbekiáltó bűn az erkölcs, a nemzet, az Isten és ember ellen? Vajjon a márciusi magyar szabadság lelke szólott-e ezeknek az embereknek a szíve, agya és nyelve által és vajjon 1848 március idusának lelkét ünnepeltük-e mi akkor, amikor évről-évre mind egyre jobban ezt a lelket: az ő ellenséges, gyallazkodó, bosszúért lihegő, idegen lelküket ünnepeltük?!

Oh igen, — szabadságünnepek voltak ezek is kétségkívül, de nem am a mi szabadságunknak, hanem a minket sirba tevő pokoli hatalmak

felszabadulásának szaturnáliái. Az a szabadság, amely hajdanán a Pilvaxban a Jókai, Vasvári, Petőfi magyar lánglelkének kettős tüzes nyelvén zendült fel: az 1848 márciusi szabadság a halott nemzetekbe is új magyar léleknek erejét lehelte; az a szabadság pedig, amely márciusi emlékünnepeinken, majd az idők teljességében pedig az Astória erkélyéről idegenek zsargon nyelvére mooskolódott: az 1918 októberi szabadság még az élő nemzettestből is kiölte a régi magyar lelket és Észak, Kelet, Dél és Nyugat legottan oly könnyedén, jajszó nélkül mállottak le a szívükről, akárcsak a rothadó hulláról a végtagok.

És mi azért márciusi emlékünnepeinken évről-évre egyre tüzebben tapsoltunk ennek a szabadságnak. Meg voltunk győződve szentül, hogy a magyarsággal hibében, bensőségeiben egy nemzet sem becsüli meg és ünnepli a multját. Kipirult arcra kiáltottak bele a részvétlen nagy üres világba: adest numen, közöttünk jár a szent magyar március lelke! . . . Csak mikor már a nagy szabadságtól emelintetnyi erő sem volt a karjainkban önön védelmünkre, akkor riadtak reá néhányan közülünk, hogy az a sejtelmes suhogás nem a magyar multak közöttünk virrasztó szellemének, hanem — a halál kaszájának a suhanása volt. . .

Elbuktunk alatta. És amikor egy utolsó erőfeszítéssel újra fel akarnánk állani, amikor a nemzet törvényes képviselője 1923 március idusán nemes bűnbánattal készül vezetkelni hetvennégy bűnös márciusért az elsőnek, az igazának, a tisztának, a magyarnak az oltárképe előtt, akkor tűnik ki, hogy már ez sem szabad többé. A halás idegen, aki a kezünkől vett szabadság zászlajának rongyaiból hurokot font a nyakunk köré, nem hajlandó tűnni, hogy abból a gyilkos hurokból a mi szabadságunk bástyáján újra zászló legyen: nem hajlandó tűnni, hogy még egyszer más legyen számunkra március 15, mint amivé hatvanöt év alatt ő tette.

Ha Petőfi ifjúsága hetvenöt évvel ezelőtti példát nem mutatott volna is reá, hogy megoldhatatlannak látszó történelmi eseményekkel hogyan kell elbánni, ma, 1923 március 15-én reá kell jönni a nemzetnek, ha azt akarja, hogy bűnbánata az Isten előtt még egyszer és utoljára tet-szésre találjon.

volna ahhoz, hogy a nemzetgyűlés holnap ülést tarison Petőfi emlékének törvénybe iktatására, ha nem kellett volna tartani disszonáns hangoktól. Sajnos az ellenzék miatt lehetetlenné vált, mert az nem mulasztotta volna el az alkalmat, hogy a maga részéről politikai vitát ne idézzon fel.

A Ház nagy többsége az elnöki napirendi indítványt fogadja el. *Peidl* Gyula személyes kérdés címén mentegetni próbálja az ünneprontó vörös-radikális ellenzékét.

Gróf Bethlen István miniszterelnök: Azt hiszem, amit a képviselő ur ist elmondott, bizonyítja, hogy helyesen jártam el előbbi felszólaltasomban. (A miniszterelnök a szociáldemokraták felé fordul és így folytatja beszédét) Igen tudok olyan képviselőket, akik

Petőfit csak 5 %-ig hajlandók ünnepelni.

(Óriási taps az egész Házban, kivéve a szélső baloldalt) Vannak, akik Petőfinek költeményeiből *csupán azokat ismerik, amelyek így kezdődnek: Akasszátok fel a királyokat.* (Szűnni nem akaró taps a jobboldalon és a középben, a baloldaliak és a szélső baloldaliak a padokat verik). A miniszterelnök beszédét nem tudja folytatni, az elnök rendreutasítja a lármázó képviselőket.

Bethlen István: A szociáldemokrata párt nem Petőfit akarja ünnepelni, hanem saját nézeteiket mondják ki. (Szűnni nem akaró taps az egész Házban, kivéve a szélső baloldalt).

Zsitvay Tibor az októbrizmus veszedelméről.

Zsitvay Tibor interpellál. Megállapítja, hogy nap-nap után lehet látni tüneteket, amelyek előidézték Trianont.

Szedes Ferenc közbeszól: A Tisza Istvánok, akik a háborút csinálták. *Kállay* Tamás: *Szemtelen.* (Óriási botrány az egész Házban.)

Zsitvay: A sajtóban is az a hang kezd lábra kapni, amely már 1918-ban tapasztalható volt. Ujra dolgoznak a pacifisták, sőt újabban a köztársasági partok is, akik propagandát csinálnak eszméiknek. Ezeket a jelenségeket egy szóval így lehet jellemezni: *októbrizmus*. Az előző kormányok mulasztásának tudható be, hogy nem fordítottak nagyobb gondot az októbristák letörésére. Megvan győződve arról, hogy a kormány tudai fogja kötelességet ezekkel a tünetekkel szemben. Magyarországon meg nincs békeállapot, mert a győzők még allig fegyverkeznek és folytatják a gazdasági háborút a legyőzöttekkel szemben.

A kormány minden eszközzel megvédelmezi az országot az októbrizmustól szemben

A miniszterelnök a tisztviselő kérdésről — Letárgyalták az alföldi erdőtelepítés, erdészeti alap, erdőbirtok hitel és az opium-egyezmény törvényjavaslatait — Huszonkét interpelláció — A vörösek ünnepontása

A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor *Szcsitovszky* Béla elnök nyitotta meg. Felolvastatja a bejegyzett 27 interpellációt, majd a Ház az

alföldi erdőtelepítésről és fásításról szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadja.

Áttérnek az

erdészeti alapokról

szóló törvényjavaslat általános tárgyalására.

Strauss István határozati javaslatot nyújt be, hogy a miniszter vonja vissza a tárgyalás alatt levő javaslatot.

Nagyatádi Szabó István: A javaslat visszavonása azt jelentené, hogy a törvényre nincs szükség, már pedig nemzetgazdasági szempontból is óriási fontossága ez a törvényjavaslat. Ezért nem járul hozzá *Strauss* határozati javaslatához. Kéri a javaslatnak egy általánosságban, mint részletekben való elfogadását.

A Ház a javaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja, majd részleteiben is letárgyalta.

Ezután áttérnek az

erdőbirtok hiteltől

szóló törvényjavaslat tárgyalására.

A Ház ezt a javaslatot is, valamint a Hagában 1912-ben kötött

opium egyezmény

becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot is egy általánosságban, mint részleteiben letárgyalta.

Több *mentelmi ügy* elintézése után az elnök napirendi indítványt tesz.

Képmutató napirendi indítvány

Horváth Zoltán (októbrista) javasolja, hogy a legközelebbi ülést holnap tartsa a Ház és egyedüli programponja Petőfi emlékének törvénybeiktatásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása legyen.

Lukács György rámutat arra, hogy a kormánynak is szándéka volt március 15-ét ünnepélyes ülésben megünnepelni, azonban a Ház elnökének nem sikerült az ellenzékkel **meg-egyeztetést lefektetni az ülésnek ünnepélyes formában való megtartására.**

Gróf Bethlen István miniszterelnök: Nagyon szívesen hozzájárult

Letiport, kifosztott nemzet vagyunk, itt nem szabad tűnni pacifizmust.

Ma pacifista jelszavakkal, népbolondító maszlaggal nem szabad előállni. Kéri, hajlandó-e a miniszterelnök a hazafias közvéleményt

megnyugtítani tekintetben, hogy az ország összeomlását már egyszer előidézték és most megint ismételt szándékozó októbrista törekvéseket,

izgatásokat, szervezkedéseket a kormány tehetetlenné teszi.

Gróf Bethlen István miniszterelnök: Októbrizmusnak azt a politikai irányt ismerem, amely régebben a Jászi féle radikalizmus neve alatt volt ismeretes. Ez a politikai irányzat az országra nézve káros. A doktrina a legszélsőségesebb nézeteket foglalja magában, elkezdve a köztársasági államformától. (Nagy zaj a szocialdemokratáknál)

Rassai: Ön milyen államformát követ?

Bethlen István: Én a törvényes állásponton állok, amelynek megfelelően

Magyarország nemzeti királyság. (Helyeslés és taps a kormánypárton.) A doktrina magában foglalja a legszélsőségesebb választójog alapján álló egykamrás nemzetgyűlést és sok más hasonló követelést. 1918-ban írtuk, hogy a Galilei-kör és

a szabadkőműves páholyok radikális vallásellenes irányzatot vallanak.

A gazdaságpolitika terén tönkre-

Hogy az 1918-as állapotok megismétlődhesse- nek, többé nem fogjuk ürni.

Zajos helyeslés a kormánypárton. Zsitvay Tibor és a Ház a választ tudomásul veszi.

Felszólal a jogrendpojaca.

Nagy Ernő interpellál ezután. Szünni nem akaró zajos derűtség között kiabálják jobbról: Mi van Gulácsyval, halljuk Gulácsyt! (Általános derűtség.)

Nagy Ernő: Kérde a miniszterelnököt és a belügyminisztert, kik a bűnösök: ő vagy az urak.

A miniszterelnök mosolyogva közbeszól: Igen a Gulácsyak. (Szünni nem akaró derűtség az egész Házban.) A miniszterelnök feláll és nevetve elhagyja a termet.

Hegymegi Kiss Pál interpellációját a belügyminiszterhez intézi a bajai választáson a belügyminiszter által elkövetett állítólagos szabálytalanságok tárgyában.

Rakovszky Iván belügyminiszter választ a Ház tudomásul veszi.

Ezután Hegymegi Kiss Pál, Perlaky György, valamint Farkas Tibor a **tisztviselőkérdésben**

interpellálnak.

Gróf Bethlen István emelkedik szólásra. A kormánynak a **Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének** megindított tárgyalásai elhúzódtak és nem vezettek eredményre. Ennek egyik oka, hogy a Kánsz olyan követelésekkel lépett fel a fizetésjavítás tekintetében, amelyeket a kormány és a pénzügyminiszter túlzottnak talált. A kérdés megbeszélésénél a kormány abból indult ki, hogy

feltétlenül szükséges a fizetésjavítás, de csak olyan mértékben, ahogy azt a gazdasági viszonyok feltétlenül szükségessé tették. A Kánsz a rendkívüli segélynek 100 százalékkal való felemelését követelte, ami annyit jelentett volna, hogy a tisztviselők fizetését megduplázzuk. A kormány felfogása szerint ez semmiben sem talál indokolást, mert a múlt év decembere óta, amikor is a rendkívüli segélyt 30 százalékkal emelték, nem következett be 100 százalékos eltolódás. Hozzájárult azonban

tenni igyekeztek mindenkit, aki ebben az országban birtokkal és vagyonnal rendelkezett. Láttuk 1918-ban a nemzeti érzésnek a sárba tiprását, az egységes magyar államnak és mindannak, ami évszázadokon keresztül szent volt előttünk, tönkretételét chimera és illúziók kedvéért. Pacifizmussal kezdték akkor, amikor a világháború végén fegyverrel álltak határainkon ellen-segeink. Szabadságot és egyenlősé- get hirdettek és

terror alá helyezték az egész nemzetet.

Én csak annyit válaszolhatok a képviselő urnak, hogy a kormány igenis el van szánva, hogy minden eszközt igénybe vesz az ilyen események ismétlődésének megakadályozására. Ennek az irányzatnak felőlesztésére országunk határain kívül is folytatnak propagandát. Lehetetlenné kívánják tenni ebben az országban a konszolidációt azzal, hogy hamis híreket terjesztenek, sőt a külföldön élő magyar véreink lelkiületét sem átalják megmételyezni.

a kormány ahhoz, hogy a rendkívüli segélyt megfelelő skála szerint

33-66 százalékkal, tehát átlag 50 százalékkal felemeljék.

Azért különféle skála szerint, mert az alsóbbfokú tisztviselők aránytalanul jobban vannak fizetve, mint a felsőbb osztályokban. Ugyanakkor felemelték a **tuloradijást 100%-al és a lakbérpótlékot is.**

Ezekkel az intézkedésekkel karöltve kell, hogy járjanak azok is, amelyekkel elérhető, hogy egyrészt a felesleges tisztviselőktől szabaduljon az állam, másrészt azokat a megtakarításokat eszközölje, amelyek a költségvetés szempontjából feltétlenül szükségesek. Ezért a tisztviselők cseledeinek természetbeni ellátását április 1-től kezdve megszünteti.

A kormány a **családi pótlékot**

megadta mindazon tisztviselő gyermekeknek, akik a 24 évet nem érték el, de a nem tisztviselői minősítésű alkalmazottak gyermekeinek csak 16 éves korig.

A nyugdíj kérdést

mélyreható revízió alá veszik. E tárgyban novellát fognak a nemzetgyűlés elé terjeszteni. Ugyancsak megindították a

természetbeni ellátás szigorú revízióját,

mert ezen a téren rendkívül sok visszaélés van. A legfontosabb kérdés a **tisztviselők létszámának apaszdása.** A minisztertanács elhatározta, hogy

20% erejéig apaszlja egyelőre a létszámot.

A reszort miniszterek április 15-ig terjesztik minisztertanács elé javaslataikat. A létszámcsokkenés egyéni kersztülvitelét úgy tervezik, hogy június 1-én közlik azokkal, akik nyugdíjba küldetnek, illetve végkielégítésben részesülnek, hogy október 1-én helyük megtüresedik és így az állam szolgálatából távoznok kell. A kereskedelmi, földmívelésügyi és pénzügyminisztereknek nagy akciók kell kezdeményezniük a gazdasági

élet vezetőinél, hogy az elbocsátott tisztviselőknek valamilyen elhelyezkedést biztosítani lehessen.

A Kánsz 1919-ben szervezetébe intranszignens, hazafias irányt vitt be. Ezeket az érdemeket szem elől téveszteni nem lehet. Ez nem jelenti azt, hogy a Kánsz kormányzati hatastskört akarna magának vindikálni. Meg vagyunk győződve róla, hogy **a magyar tisztviselői kar hazafias iránya mellett továbbra is kitart és nem csúsz sztrájkot.** Tisztvisé-

lőit a magyar állam nem fizetheti úgy, mint a háború előtt. De nincs a társadalomnak egy rótege sem, amely jövedelem tekintetében ott állana, mint háború előtt. Ezen a helyzeten mi

csak akkor segíthetünk, ha a nyugati államok leveszik rólunk a reparáció kérdésének Damokles kardját

(Hosszantartó taps a Ház minden oldalán)

Az ülés fél 8 órakor ért véget.

Hadházy Zsigmond főispáni installációja

szabadkőműves szónokai Debrecen város nevében

nem kapnak meghívást a társadalmi egyesületek.

Illetékes helyen ezt azzal indokolják meg, hogy a sok egyesület képviselőinek befogadására a városháza terme szűk. A valóság azonban az, hogy a városi tanács elakarja kerülni azt, hogy esetleg olyan társadalmi egyesületeket is megkelljen hívni, amelyeknek

öntudatos magyarsága nem egyezik meg az ő poszthadliberalizmusuk

szabadkőműves páholyokban kitűzött céljaival.

A két beiktatási ünnepség lefolytatása után a főispán fogadni fogja azoknak a hivataloknak, testületeknek képviselőit, akik előtte tisztelni akarnak.

Csöke Sámuel polgármester helyettes a mai délelőtti folyamán felhívást bocsájtott ki, amelyben felhívta a hivatalokat, intézményeket, társadalmi egyesületeket, hogy amennyiben tisztelni óhajtanak Hadházy Zsigmond főispán előtt — ebbeli szándékukat március 19-ének délelőtti 12 órájáig jelentsek be a főispáni titkári hivatalnál.

„Igazi szocializmus csakis nemzeti szellemben és a krisztusi valláserkölc alapján lehetséges“

A keresztyénszocialista dohánygyáriak nagygyűlése

Március 13-án impozánsan folyt le a keresztyénszocialista dohánygyári munkások és munkások debreceni csoportjának évi rendes tisztújító közgyűlése zsufolásig megtelt műhelyükben. A közgyűlést Varjas János elnök nyitotta meg, rámutatva arra, hogy az elért siker erősíti a munkásságban a meggyőződést, hogy gazdasági érdekeinek védelme nagyon is összeférhet a hazafias gondolkozással.

Bihary Géza központi főtitkár fejtegette ezután általános helyeslés közt azt a témát, hogy a munkásságnak más lenne a beése, a valutája a magyar társadalom előtt, ha nem adta volna és adná át magát ma is szocialdemokrata-zsidó vezetőnek. Ha a munkásság a maga valutáját helyre akarja reparálni, az szükséges, hogy **feltétlenül nemzeti alapra helyezkedjék.**

Mező Lajos korelnök indítványára elnökké újból Varjas Jánost választották meg egyhangulag. Alelnökök Nagy Juliska, Mező Lajos és özv. Barna Imréné lettek. Ugyancsak

egyhangulag lettek megválasztva a választmány és tisztikar többi tagjai is.

A választás megejtése után dr. Szabó Pál kerületi titkár mondott köszönetet a szervezet volt vezetőségének érdemes munkájáért és kívánt szerencsét az ujnak a jövő küzdelmeire. Röviden esztelte az elmúlt év azon eseményeit, melyekből egyrészt okltság, másrészt erő és bizalom volt meríthető a jövőre.

Majd Székely János v. államtitkár, a keresztyénszocialisták orsz. szövetségének elnöke mondott megindító beszédet, szembeállítva a munkásság nemzeti és nemzetközi szervezkedését és esztelve a faji kapitalizmus érdekeit, idegen tőke gyarapodását, egymasrahalmozódását s végeredményben

a szegény dolgozó magyarság elnyomorodását előidéző szocialdemokraciát.

Rámutatott a keresztyénszocialista országos szervezetek által eddig elért sikerekre, melyeket a kitartás és erő eredményezett. „A szocialde-

OMNIA

Sasok — Haldoklása

Március 18-tól

(SASFIÓK)

Március 18-tól

OMNIA

HALOTT HŐSÖK TAVASZI UNNEPÉN

Irta JUHÁSZ GÉZA. A fú felsőkereskedelmi iskola hősi hatottainak emlékére állított emléktábla leleplező ünnepélyén szavaltja VASS LÁSZLÓ I. év. tanuló.

Vén hullákból csak fonyadt nemzedéket szült a föld és termékenységű méhe s jobb táplálékra vágyván, ifjú éket, friss, ép testeket állított meg éhe. Vértühatagot sirt szegényében, háborult szeme világot cikázott s míg csillagunk leáldozott az égen, riasztót fújtak a megdöbben hansonások.

S ti evezetek a Tájfún elébe üdvözülő, vértanu áhitattal; morajló vulkán bitor kráterébe rohamoztatok végtelen csapattal halhatatlan halottak: hogy kiontott lelketek új csírákat bontson — és e tarlott világon, fülledt őszi lombok alul kikeljen az Átváltozás vetése.

Csókot szélrózsák valamennyi szirma bőven ivott haldokló ajkaktól, de lelketek lekacagott a sirra s hantok közül: e fagyott föld-habokból hozzánk száguldott zsendülő tavaszra, hogy iti — honnan halálba hitt a messze — az ifjúságot példával gyulassa, hogy, vég-csöppig, ha kell: véryomotok kövess.

Faklyás Március! perzseld homlokunkra izzó igéd, hogy: Elég volt a vénség. Agg tengődésünk isten rég elunta s a közt, ifjú, bukni is reménység. Hunyt, szent csatárok aldozt glóriája éjünkre már mint új Tejút világít: jellezve, merre ível fönt a pályá, míg föl nem küzd erőnk az Ég oromzatáig.

NAPI ATROCITÁSOK

Helyesírástól független külpolitika. A helybeli zsidó sajtó Európaszerte híres külpolitikai tájékozottságáról. Külföldi tudósításait, melyeket részint dróton, részint pedig drótnélküli táviratok útján szerez be, kitűnő címekkel szokta el látni. Elrettentő példaként itt közöljük a szerdai szám fő- és alcímeit:

Tilos lélekzetelt venni németeknek a megszállott Buerben.
Új tetteseket keresnek a franciák. — Még különleges szankciók.
Ez a távirati szomori stílus minden külpolitikánál ékebben beszél. Kitérnek belőle a nagy antant politikájának legújabb kegyetlensége, mely szerint a Ruhr-vidék megszállása óta két „t.”-vel iratják a tárgyeset. A másik alcím: **Még különleges szankciók** — örök talányként lebeg szemünk előtt. Ennek valami sötét háttere lehet. Biztosan az a szankció, hogy nem szabad venni lélekzetelt. Nem lehetetlen azonban, hogy mindez csak szerkesztői gixer. Hja kérem, külpolitikai cikket csak úgy lehet írni, ha a szerkesztők visszafogják magukban az indulatot. Próbálják meg egyszer és csak egy félóraig ne vegyenek lélekzetelt.

Györki és Hegymegi, mint a kismemberek oltalmazója. Kevés hallunk mostanában vörös szegfűs képviselőinkről. Azt hittük, hogy már egészen elfelejtkeztek a proletariátusról. Tegnap azonban bebizonyították szociális faji érzéküket. Egy dús gazdag terménykereskedő lakásügyében, — mert pompás lakosztálynak három szobáját elvették — sikeresen eljárak. Hát ez az igazi népszereget. Örülünk, hogy Györki és Hegymegi elvtársak gyakorlatban is megvalósítják ígéretei-

ket. A választások idején proletártámogatást és olesó buzát ígértek. A valóságban a zsidó nagytőkét és méghozzá egy terménykereskedőt támogatnak. Ezt nevezzük mi faji konzekvenciának. Nem is vörös szegfűt tüztek ők a gomblyukukba, hanem biztosan valami zsidófü-virágot...

Keresztények sirjatok, mélyen szomorkodjatok. Március 15-től kezdve friss szellemet fog árasztani a helybeli kis liberális. Mind az egynehány olvasója valószínűleg meg lesz szédtítve a nemzeti színű kerettől, melyben egymást válogatják a jobbnaál-jobb aranykö-

petek, politikai karcolatok, hitközségi hírek, amerikai csodák, bigibürgözdí ovációk, szabadkőmives távértékezősek, helyesírási hibák és tördelési atrocitások.

— „Az új kiadók új szellemet, lüktető életet lehelnek a lapba és annak határozott irányt adnak” — hirdetik.

Eddig ugyanis volt ugyan a lapnak iránya, de az semmit sem határozott. Most azonban új életet lehelnek a lapba. Öt év óta mást sem csinálnak, mint lehelnek és most ugyanazt a lelket akarják vissza-lehelni, amit már egyszer kileheltek.

Cigányok, akiknek részben kiderül ártatlanságuk

Ki szurta meg a sámsoni csendőrt? — Cigányok a bíróság előtt

A debreceni kir. törvényszék büntetőtanácsa a múlt hónap február 16-án kezdte meg a rablógyilkossággal, lopással, betöréssel vádolt cigányok bűnperének tárgyalását.

A cigányok, **Lakatos József, Balogh Gyula, Lakatos Károly, Rostás Béla, Lakatos Ferenc, Lakatos Bálint, Rostás Péter** a vádirat szerint két rablógyilkosságot követtek el. Így a Diószegi-úton egy fényképészt, Janoshalmán egy házaspárt gyilkoltak meg és raboltak ki, azonkívül Hajdusámsonban megszurkálták egy csendőrt, számos lopást, betörést követtek el. A bíróság akkor a tárgyalást újabb tanúk kihallgatása végett elnapolta.

Váratlan fordulat

Időközben, — mint a *Hajdúföld* elsőnek és részletesen jelentette, — váratlan szándékos fordulat történt. A rendőrség elfogott egy nyolc tagú betörőbandát. A banda vezére **Karacsi László** beismerle, hogy a sámsoni csendőrt ő szurkálta meg s ugyancsak ő követte el a sámsoni betörések nagyrészét, azokat is, amelyekkel a cigányokat vádolják. A rendőrség Karacsi László vallo másairól értesítette a kir. ügyészséget. Ilyen előzmények után tartotta meg szerdán délután a debreceni kir. törvényszék az elnapolt folytatódó főtárgyalást, rendkívül nagy érdeklődés mellett.

Újabb akadály.

A tárgyalás megkezdésekor *Ujfalussy József* elnök bejelentette,

hogy a tanács egyik tagja, **Koháry József** megbetegedett s nem vehet részt a tárgyaláson és a pótbíró részvételével újra előről kell kezdeni az egész tárgyalást.

Balogh István kir. ügyész emelkedett ezután szólásra s kérte a tárgyalás elnapolását, annál is inkább, mert időközben újabb adatok merültek fel, amelyek esetleg a cigányok javára szolgálnak. Ebben az ügyben pedig még folyik a vizsgálat.

A szabadlábrahelyezés mellett.

A védők, **Szilágyi Dezső, Aczéi Jenő** a tárgyalás elnapolását nem ellenzik, de kéri a cigányok szabadlábrahelyezését, akik így is már 9 hónap óta ülnek fogságban. A cigányok körében erre nagy sirásviasz támad, hangosan zokognak, a földön fetrengenek.

A bíróság végül olyan irányu végzést hozott, hogy a tárgyalást elnapolja; két cigányt, a súlyosan beteg **Rostás Pétert** és **Sarkadi Bálintot** szabadlábra helyezi, de azt a várost, ahol laknak, engedély nélkül nem hagyhatják el. A többi cigányok egyelőre még fogságban maradnak, míg a vizsgálóbíró, illetőleg az ügyészség az újabb elfogott sámsoni csendőrszurkálók ügyében befejezi a vizsgálatot és annak az eredménye alapján fogja fenntartani vagy elejteni az egyes vádpontokat. A két szabadlábra helyezett cigány a kedvező végzés hallatára a bíróság előtt összecsókolódzott...

Szöllőpermetezők és alkatrészek, venyigellők és kerti szerszámok
Bészler és Dávid vaskereskedésben a **Kossuth szobor** mellett Tulajdonos: **DÁVID JAKAB.**

Női és férfi kalapátalaktások legszebben készülnek
Szell Gergely-nél
Piacz-utca 63. Telefon 11-11.

Husvétii illatszerek
legjobb minőségekben és különféle illatokban
Vizsentelárusítók is beszerezhetik a
Dr. Rex Drogueriában Debrecen. Városház épület.

Dr. Székelyhidy Ferenc, Sz. Marschalko Rózsi és Farkas Sándor m. kir. operaházi tagok
Hangversenye márczius 19-én, Hétfőn a Bika disztermében
Jegyek CSANAK J. fűszerüzletében.

HIREK

1923 március 15. (Csütörtök)

Prot.: Krisztof. Kath.: Longin.

Időjárás: Hazánkban az esős idő tovább tartott és külföldön a Dunántúlon volt számottevő eső. A hőmérséklet nyugaton süllyed, (Sopronban ma reggel havazott) keleten aránylag magas, tegnap mindenütt 10 fok felé emelkedett.

Időjóstát: Sok helyütt csapadék várható hőszűléssel.

Közművelődési Könyvtár nyitva délelőtti 8-tól est 8-ig.

Egyetemi Könyvtár nyitva délelőtti 9 órától 1-ig. Délután 2-8-ig.

Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel az egyetemi ifjúság irredenta dísz-előadása.

Március 15-iki ünnepségek.

Népszerű Főiskolán előadást tart: dr. Hankiss János egyetemi tanár.

Apollo-mozgó 5-7-9 órákor: Ut a boldogság felé.

Omnia-mozgó 5-7-9 órákor: A negyven éves asszony.

Uránia-mozgó 5 órákor: Tolonc. 7 órákor: Ezren egy ellen. 9 órákor: Hazafias ünnepély.

Vígyszínház-mozgó 5-7-9 órákor: Sziv törvénye.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany Egyszervu, H. Rákóczi, Nádor, Csokonai, Reménység.

— **A városi tanács Medvegy Elemért választotta téglaágyári igazgatóvá**

A téglaágyárban évek óta üresen álló igazgatói állás szerda délelőtti rendkívüli ülésén, töltötte be a városi tanács. Mint a *Hajdúföld* értesül, a tanács ülésén amelyet a nyilvánosság kizárásával tartottak meg, három jelölt neve is szóba került. Mintegy félóraig tartó vita után a tanács szótöbbséggel Medvegy Elemér okl. mérnököt választotta meg a téglaágyár igazgatójává. Az új igazgató a tanács hétfő délelőtti tartandó ülésén fogja letenni a hivatalos esküt.

— **A Csokonai-Kör Budapesti székesfőváros országos Petőfi ünnepén.** A Csokonai-kör elnökségének a felkérésére Csobán Endre városi főlevéltáros, választmányi tag utazott fel a kör képviselőségében Budapestre, hogy részt vegyen 15-én az Országhá-téri Petőfi ünnepén s elhelyezze a Petőfi szoborra a Csokonai-kör koszorúját, melynek felirata: „Petőfi halhatatlan szellemének. — A debreceni Csokonai-Kör. 1923.”

— **Fiaccskám!**

— **A Népszerű Főiskolán** ma, csütörtökön pontosan fél 6 órákor dr. Hankiss János tart *Coppée költészetéről* vetített képekkel és fordításokkal illusztrált előadást. Holnap, pénteken dr. *Illyefalvy Géza* a munkabérendszerek egy érdekes fajtáját ismerteti. Utána dr. *Márton Béla* „Az ember és a föld” c. előadásainak befejezésekor a lakásról, a táplálkozásról és az öltözködéssel beszél.

— Jön: Vörös kesztyű, Csillaghullás, Páter Szorgiusz.

— **Társadalmi és egyesületi élet.** A Filler Egyesület közgyűlése 16-án, pénteken d. u. 5 órákor lesz az ev. egyház tanács termében. Tárgyai: Evi jelentés, számadások, tisztikar választás. Gyűlés után Farkas Győző lelkész „Az egyház és a nő” címen tart előadást. A tagokat és érdeklődőket meghívja özv. Géresi Kálmán elnök és dr. Horvay Róbert főtitkár.

— Ut a boldogság felé, ma az Apollóban.

mokraták — ugymond — maguknak szokták tulajdonítani, amikor mi valahol sikert értünk el, a tény azonban az, hogy ők a munkásság javát szívükön sohasem viselték. Megmutatta ezt a közelmúlt vérzivataros forradalmi idő és a jelen is, amikor a parlamenti szereplésük majdnem teljesen a numerus clausus és internáltak táborára elleni küzdelemben merült ki. Beszélte ezután a

szocializmus lényegéről, annak igazságáról és megoldásának lehetőségéről, mely csakis a krisztusi vallás erkölcsi és hazaszeretetének szellemében jogos és egészséges, lehetséges és szükséges.

A gyűlés a késő esteli órákban lelkes hangulatban végződött. Utána egyes munkások panaszaiakkal és kérelmekkel járultak Székely János országos elnökhöz.

MÁRCIUS 15

Debrecen magyarságának impozáns ünneplése

Ma, — március idusának ünnepi napján, — ismét összeforr egy lélek Debrecen ellenségeskedések és viszályok szakgatta magyar társadalmára. Hetvenötödik évfordulója a fiatal magyar szabadságnak, újra elhozza üde, reménytelő lehelletét lankadó rabmagyarságunknak. A trikolor szent színeit lobogtatja a friss tavaszi szél, s ifjú arcok ma ismét ragyogóra gyuladnak, mint 75 esztendő előtt; ama szent hajnalhasadáskor, mint hetvenöt esztendő minden büszkén emlékező napján.

És míg Debrecen minden igaz magyar fia lelkesedéssel telt lélekkel, a szabadság melegen jó érzésével hódol a nagy nap emlékének: az országos összefogás, az ünneplés adta egység, erő és akarat buzdító, biztató, megnyugtató energiákat küld át azoknak a testvér magyaroknak, akik ma nem ünneplhetnek, ma nem hódolhatnak nyílt homlokukkal: a megszállott területek rabjainak.

A magyar március szabadság ünnepét impozáns keretek között fogja megünnepelni Debrecen magyar lakossága is. Minden jelentősebb társadalmi egyesület, testület és iskola hódoló ünnepélyt rendez ezen a napon, amely háromnegyed százados évfordulója, az első, szabadságot hozó márciusnak.

Az ünneplés fényéből és lelkesedéséből teljes egészében veszi ki részét a debreceni

egyetemi ifjúság,

amely az új érkezendő március hitével fogja meggyújtani faklyáit a szabadság szent oltára előtt.

Az egyetemi hallgatóság, a bajtársi egyesületek reggel zárt sorokban vonulnak a Csaba háztól az Arany Bika-szállodaig.

Az Arany Bika előtt a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete debreceni fiókjának tagjai várják az átvonulókat. A bajtársi egyesületekhez csatlakozhatnak az egyes hivatalok, testületek stb. A délelőtti tartandó ünnepély programja a következő: 1. Hymnus. 2. Talpra magyar! Kálmar János gakh. 3. Petőfi dalok. Egyetemi vegyeskar. 4. Megnyitó beszéd. Dr. Tankó Béla egy. ny. r. tanár. 5. Hanka T.: Trianon. Radeckzy László jh. 6. Ünnepi beszéd. Bene Bálint jh. „Attila” vezér. 7. Kuruc nóták. Magyar Imre zenekara. 8. Irredenta vers. Lakner Iona bh. 9. Záró beszéd. Péter Zoltán bh. 10. Szózat.

D. u. 2 órákor a Collégium udvarán az egyetemi hallgatók ősi szokáshoz híven megtartják ünnepélyüket, amely a következő műsorral fog lefolyni: 1. Magyar himnegy. 2. Hymnus. Énekli a Coll. kántus. 3. Szaval. Székely László gakh. 4. Ünnepi beszéd. Keresztury József th. az Egyetemi-Kör elnöke. 5. Szaval. Hegedűs Kálmán bh. 6. Záró ének: Talpra magyar. Coll. kántus.

Este fél 8 órákor a Csokonai-színházban ünnepi előadás.

1. Hymnus. „Csaba” énekkara. 2. Szaval. Mayer Béla eh. Csaba levante. 3. Beszédet mond: Kolosváry-Borcsa Mihály, a Hajdúföld főszekesztője. 4. Petőfi dalok „Csaba” énekkara. Talpra magyar! Szavalja: Kardoss Géza színgazgató. Siguranta. Dráma 3 felvonásban. Irta Végh László orvostanhallgató, „Csaba”

levante. Rendező: Kardoss Géza színgazgató. Előadják a „Csaba” bajtársi egyesület tagjai. A színházi előadás után tervezett faktyás menet felsőbb intézkedés folytán elmarad. Este fél 11 órákor dísz-táborozás az Albert-étteremben, melyen résztvesznek az összes bajtársi egyesületek.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége

szintén impozáns keretek között hódol március idusának. A magyar asszonyok ünneplésének fényét, jelentőségét nagyban emeli az a körülmény is, hogy csatlakozott hozzájuk Debrecen város hazafias, magyar ér és iparosága is.

A Mansz tagjai és az iparosok délután fél 3 órákor gyűlekeznek a Vármegyeházán, ahonnan a helybeli leány középiskolák tanulóival együtt délután 3 órákor a Kossuth-szoborhoz vonulnak.

A szobornál lezajló ünnepség alkalmával Lakner Lili mond beszédet, majd Galánffy Jánosné lelkes szavak kíséretében megkoszorúzza a Kossuth-szobrot. A Mansz ünnepi szónokaként ifj. Szele György fog beszédet mondani. A beszéd között a Debreceni Iparos Dalegyület énekel hazafias dalokat.

A Mansz vezetősége felkér minden magyar asszonyt és magyar leányt, hogy az ünnepélyen minden körülmények között jelenjen meg.

Az Ébredő Magyarok Egyesülete

este 9 órai kezdettel az Uránia-mozgó helyiségében rendez ünnepélyt, amelynek a műsora a következő:

1. Szabados Himnegyét énekli a Horthy dalárda. 2. Segits magadon. (Irredenta film). 3. Ünnepi beszédet mond dr. Iványi Béla egyetemi tanár. 4. Magyar dalokat énekel a Horthy dalárda. 5. Kvartett Előadják Bolemann Dezső, Sz. Nagy László, Kun László és Papp Józsa gazd. akad. hallgatók. 6. Talpra magyar! 7. Hymnus.

Előadás után teastély az ÉME klub-helyiségében.

A Debreceni Iparos kör és Ipari testület

a Mansz-szal együtt rendezendő ünnepélyen kívül este 8 órai kezdettel az Iparos-kör helyiségében tart Petőfi-ünnepélyt.

Az iskolák

A Ref. Főgimnázium Arany János Önképzőkör d. e. fél 11 órákor a főgimnázium tornatermében tartja emlékünnepélyét a következő műsorral: A szabadságharc dalai. Vegyes karra átírta Mácsai Sándor. Énekli az énekkar. Megnyitó beszéd. Tartja: Turóczy László. Erkel Ferenc. Egy-voleg Hunyady László dalműből. Előadja a főgimn. zenekara. Nemzeti dal. Szavalja: Bessenyei Lajos. Petőfi próféciájáról ünnepi beszédet mond: Solymossy József, Verbunkos nóták 1848-ból. Előadja a főgimn. zenekara. Kozma Andor: „Vae victis” Szavaija Boda József. Rákóczi induló. Előadja a főgimn. zenekara.

A ref. leánynevelő intézet d. e. fél 11 órákor a Kossuth-u. templomban rendez ünnepélyt. Imádkozik dr. Papp Ferenc tan. képző int. igazgató, ünnepi beszédet tart Vekerdy Béláné polg. leányisk. igazgató.

A m. kir. dílami Fazekas Mihály főreáliskola Petőfi-önképzőkör d. e. 9 órákor az iskola tornatermében

tartja emlékünnepélyét. Ünnepi szónok Kövér Antal tanár lesz.

A róm. kath. főgimnázium délután 5 órákor az intézet dísztermében rendez ünnepélyt. Az ünnepi beszédet Majik László mondja.

A Svetits inté. el nagytermében d. e. 11 órákor lesz ünnepély, amelyen szentgyörgyi Czeke Amália tartja a márciusi beszédet.

A ny. magán polgári iskola Arany János önképzőkörének fél 9 órákor kezdődő ünnepségén Tamdssy Dezső tanár mond ünnepi beszédet.

A kereskedelmi iskola hősi halottainak emléke

A négyévfolyamu fiú felső kereskedelmi iskola d. e. 10 órákor a Kereskedelmi Társulat dísztermében tartja annak az emlékműnek leplezési ünnepét, amelyet az intézet hősi halottainak emlékére emeltek. A díszes emlékmű figurális részét Nemethy László szobrászművész tervezte és mintázta, az ornamentális rész pedig Toroczkaí Oszvald terve szerint készült.

Athén körül erődtitéseket emelnek a készülő görög ellenforradalommal szemben

Az angol alsóházban Anglia beavatkozását követelték a Ruhr-kérdésbe — Monstre bünperhalmaz a cseh katonaszökevények ügyében

A bueri kettős gyilkosság ügye meglehetősen nagy megdöbbenést váltott ki és ennek visszahatása volt a tegnapi angol alsóházi vita. — Sir John Simon ugyanis kijelentette az alsóházban, hogy a passzív ellenállás időszaka Németország részéről véget érhet. A bueri eset komoly inielem arra, hogy véget kell érnie az események látni figyelmének, mert ez a politika veszélyes. Ugyanakkor rámutatott arra a lehetetlen helyzetre, hogy

az angol hadsereg a Rajna mentén körül van zárva.

Az alsóházi szavazás csak csekély kormánypárti szavazattöbbséget eredményezett, ami arra vall, hogy a tétlen megfigyelés politikája a Ruhr-kérdésben ugylátszik, végéhez közeledik. A bueri áldozatok temetése nagy katonai pompával történik meg. A francia hadügyminiszter a Ruhrvidékről visszatért Párisba, ahol kijelentette, hogy az akció végleges sikerében reménykedik.

Olaszországban nagy feltűnést keltett, hogy a most felállított olasz miliciába rövid idő alatt

több mint százezer ember kérte felvételt

Ez a milícia lesz Mussolini miniszterelnök legfőbb támasza az esetleges rendbontókkal szemben. A milícia tulajdonképpen nem egyéb, mint a feloszlatott fassista alakulatokból szervezett és az államhatalmat támogató polgárhadség. Mussolini genialitására vall, hogy merész elhatározással a fassista szervezeteket kormány politikájának szolgálatába állította.

A Balkánon egyelőre csendes a hangulat

és a görögök cáfolják a külföldön elterjedt athéni ellenforradalom hírért. Athén körül magasabb erődtitéseket emelnek, amit nem tagadhat a kormány felhivatalos sajtója sem s ezért kijelenti, hogy a török elleni háború eseteire erősít meg Athént, főképpen légi támadás ellen. Mindenesetre jellemző, hogy a görög hadsereg, amely a könnyelmű elhatározás folytán Kisázsia szívébe

Az ünnepség sorrendje a következő:

Nemzeti himnegy. Előadja a fiú felső keresk. iskola zenekara Léway József tanár vezetésével. Megnyitó beszéd. Mondja Fux Antal tanár. Halott hő-ök tavaszi ünnepén. Irta Jurdasz Géza tanár, szavalja Vass László. Ünnepi beszédet mond a volt tanulók nevében Németh Aladár. Az emléktáblát átvesszi és fogadalmat tesz az iskola nevében Greiner Mihály igazgató. A közönség a díszteremből az előcsarnokba vonul és a leleplezett emlékműre áldást mondanak Debrecen egyháza. Az emlékmű megkoszorúzása. Hymnus.

Bezárják az üzleteket

A Bross Szövetség, valamint a Kereskedő-Társulat és az OMKE fűszerkiskereskedők szakosztálya ez uton kéri fel Debrecen összes kereskedőit, hogy a nemzeti ünnepre való tekintettel üzleteiket délután 1 órától kezdve zárják be, hogy alkalmazottaik a különböző hazafias ünnepélyeken részt vehessenek.

nyomult és Konstantinápolyt szándékozt birtokba venni, most már

az Athén körüli magaslatokat erősíti meg,

tehát esetleges háború kitörésére számítanak s arra, hogy a török hadsereg megjelenik Athén körül is.

Egyébként az angorai kormány ellen újabb sakkhúzás történt. Az összes szélszortán élő arab népek egységének megvalósítására irányuló propaganda céljából Londonba érte kezletet hívtak össze, amelyen az arab népek képviselői vettek részt. Az értekezlet helye érthetővé teszi azt, hogy milyen indító okok és milyen érdekek provokálták ezt az értekezletet. Nagyon valószínűnek látszik, hogy a mosuli kérdés megoldása elé kíván Anglia akadályokat gördíteni az arab népek egységének gondolatával.

Cseh lapjelentések szerint most a cseh köztársaság házi ügyeinek rendezésével van elfoglalva, amennyiben

sok ezer bünpart tárgyalnak a hadkötelesek ellen

akik 1921 október 24-én a mozgósítási parancsnak nem tettek eleget. Kikötés van arra, hogy az ifjú köztársaság fiatal polgárainak jórésze több hónapi időre fogságba jut. Fel-említi azt is, hogy a mozgósítási parancsnak nemcsak az idegen nemzetiségűek nem tettek eleget, de a

cseh nemzetiségűek is számosan elmulasztották a bevonulást.

Prágai lapok szerint a mozgósítási parancs fogalmazása volt hibás, ami a tartalékosokat félrevezette és emiatt maradt el sok ezer ember bevonulása.

Mivel azonban a cseh katonák harci kedvét a világháború is jól ismerjük, alapos a gyanu, hogy nem is a mozgósítási parancs fogalmazása volt a hibás, mint inkább az a tartózkodás, amelyet a fronttal szemben tanúsítottak a cseh nemzetiségi katonák már a múltban is.

Ti zítassa ruháit Wacha Róbert gyári vállalatnál Simonty-u. 55.

Holliponton a nyomozás a Neumann-féle betörés ügyében. A Neumann-féle betörés ügyében változatlan érdeklődéssel folyik a nyomozás. A vizsgálatot több irányba is kiterjesztették, de pozitív eredmény nincs. A nyomozás egyes szakmai munkáit megerősítik azt a feltevést, hogy a két és félmillió betörést egy igen kitanult, nagystílű betörőbanda követte el, amelynek tagjai valószínűleg nem debreceniek.

Jön: Vörös keztü. Csillaghullás, Páter Szergiusz.

A vörösek paradicsomában. Moszkvából jelentik: A pénzügyi népbiztos január 1-én végrehajtott devalvációjával kapcsolatosan elhatározta, hogy egymillió rubel névértékű bankjegyet bocsát ki. Az egymillió rubel bankjegy belső értéke egyenlő a tavalyi egymillió bankjegyével.

A moszkvai Izvestis legutóbbi számában hosszabb cikkben foglalkozik az orosz gyermekek között mindjárt terjedő öngyilkossági járvánnyal. 7-9 éves gyermekek tömegesen ölik meg magukat.

Fiacskám!

A Magyar Evang. Ker. Diákszövetség debreceni szervezete 16-án, pénteken este 8 órakor tartja műsoros szertartás vendégségét a ref. kollégiumi internátus élkező termében. A nagysikerűnek ígérkező estély műsora a következő: Megnyitó beszédet tart dr. Tankó Béla egyetemi tanár, díszelnök. Szaval Gabald Ibolya bh. Hegedűszó, előadja Nagy Sándor jh. A ker. diákmozgalmat ismerteti és a szövetség budapesti orsz. konferenciájáról beszámol Levay Zoltán orvostanhallgató, főtitkár. Énekduett, előadja Bihari Rózsi és Kovács Margit urleányok. Szaval: Beda Ferenc th. titkár. Bibliát magyaráz: dr. Révész Imre lelkész, a szenior-osztály celnöke. A rendezőség kéri a meghívott szenior tagokat, hogy a szeretet vendégségére szánt dolgokat péntek d. u. 3 és 5 óra között küldjék el a kollégiumi internátusba.

Ut a boldogság felé, ma az Apollóban.

Hírek a rendőrségről. Ellopott egy csomagot. Kontsek Géza nagykereskedő jelentést tett a rendőrségen, hogy üzletéből egy négykilós csomagot, amelyben 25 ezer korona értékű magminta volt, ismeretlen tettes az árusítóasztalról ellopott. A nyomozás megindult. — Károsultak kerestetnek. Jelentette a Hajdúföld, hogy a rendőrség elfogott egy nyolctagú betörőbandát, amelynek tagjai két és félmillió korona értékű holmit loptak össze. A bűnfelek között igen sok van, amelyek tulajdonosait még eddig nem sikerült megállapítani. Azok, akiknél a múlt évben lopást vagy betörést követtek el, a bűnfelek megtekintése végett jelentkezzenek a rendőrségen, II. emelet, dr. Csiga Sándor fogalmazónál, vagy Katona István detektívcsoporthoz. Már eddig is többen ismerték fel a bűnfelek között tulajdonosaikat.

Tűkorgyártás, üvegsziszolász. régi tükrök újáértése, üvegtárgyak díszítése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Sziv-utca 14/15. Telefon szám 356.

Jön: Vörös keztü. Csillaghullás, Páter Szergiusz.

Ut a boldogság felé ma az Apollóban.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget és t. vendégeimet, hogy a nemzeti ünnepre való tekintettel 15-én üzemem reggel 4 óráig van nyitva. Becses pártfogásukat kéri Ázor Gyula vendéglős, Csapó-u. 14.

Gazdálkodók (polgár ifjak) táncvizsgája a Royal diszttermében e hó 18-án vasárnap este 8 órától reggel 4 óráig.

Eredményesek a Hajdúföld hírdetése

MŰVÉSZET

Marschalkó-Székelyhíd-Farkas együttes hangversenye. Ritka művészi hangversenyben lesz része Debrecen közönségének hétfőn, március 19-én este az Arany Bika diszttermében, ahol Sz. Marschalkó Rózsi, dr. Székelyhíd Ferenc és Farkas Sándor, az Operaház tagjai énekelnek a következő műsorral: 1. a) Wagner Wolf-ramm versenydala a Tannhäuser című operából. b) Strauss R. Zueignung. Farkas Sándor. 2. Verdi. Aida románc. Dr. Székelyhíd Ferenc. 3. Thomas Mignon románc. Marschalkó Rózsi. 4. Thomas. Mignon fecské-duett. Marschalkó Rózsi és Farkas Sándor. 5. a) Lányi V. Szülő földem. b) Székács A. Rög elhúzták az estélyi harangot. Petőfi dalok. Dr. Székelyhíd Ferenc. 6. a) Goldmark. Aria a „Sába királynője” c. operából. b) H. Hermann. Die drei Wanderer. Farkas Sándor. 7. a) Lányi V. Boldog éjjel. b) Radnai M. Tüzes sajtó seb vagyok. c) Tarnai A. Ösz utója. d) Tarnai A. Fehér ház. e) Pete L. Patyolat a kuruc. Marschalkó Rózsi. 8. Wagner. Gral-elbeszélés a „Lohengrin” c. operából. Dr. Székelyhíd Ferenc. Zongorán kísér Fleischer Antal, a m. kir. Operaház karmestere. Jegyek Csanak József ker. r. t. füzérüzletében kaphatók.

SZÍNHÁZ

Bankban, a maradék nélkül tökéletes magyar tragédia, Katona nagyszerű víziója elevenedett meg szerdán este a Csokonai-színház színpadán s a Bank halálös konfliktusával szimbolizált örök magyar sors, az idegen bitórló elleni keserű harc most is legmélyebb hatva zendítette meg a publikumot. Saját elemetáris súlyánál fogva inkább, mert az előadás stílusa meglehetősen egyenletes volt s az együttes — amiben különben a régi szereplők a régi rutinnal helyezkedtek el — egységes felfogás hiányában bizonytalan. Magyar László pedig, a Csokonai színház új drámai hőse, akinek bemutatkozási keretétől szolgált az előadás, nem az a kivételes egyéniség, hogy lendülettel tudott volna neki adni Bank-alakítását, egy olyan iskola modorában, sőt modorosságában, ami ma már meglehetősen távol esik a színjátszás fejlődéstörténetében. — nagyon korrekt s épen ezért hidegen is hagy. A nagy tragédiák zenei lelkét nem lehet skálázással földézni, sem az összefoglalóan hatalmas emberi pathoszt a torok és fejhagok szeszélyes váltakozásával elérni. Éneklésre hangszerelte át Magyar László Katona komor jambusait s így Bank szentelt fájdalma elsikkadt a bravúráriák között. Pedig sokszor megértett, hogy csak nyűg rajta a modorosság; helyenként felcsillant fölfogásának intelligenciája s akkor akciói is biztosabbak lettek, ahol pedig nem elnyújtott horgéseket hallatott, tömör, bár kissé tompa organuma is kellemesen hatott. Egészben véve szimpatikus színésznek ígérkezik, Bankban-ban bemutatkozni azonban nem volt szerencsés választás.

Színházak és mozgósínházak közleményei. Lili, Hervé bájos operettje holnap este kerül színre. A címszerepet Timár Ilia, Pinchard-Unger, Bompant Csónakossy és St. Ilypotheset Szigeti játszik. Az előadás iránt élénk érdeklődés mutatkozik. Jókai híres színművének, az Aranyembernek felújítása szombat este!

Szombat délután Timár Ilia Bob herceget játsza. Uránia mai műsora 5 órától Tolonc népszínmű. Segits magadon gyönyörű incidenta film 7 órától. Ezen egy ellen második rész, Maciste újabb szenzáció.

9 órától Hazafias ünnepély program szerint. Jón! Éneklő Vénusz! Vasárnap Ludas Matyi.

Ut a boldogság felé Lilián Gish főszereplésével ma az Apollóban. Jegyelővétel. Vigaszínházban: Sziv törvénye 7 felvonásban. Griffith mesterműve, csak felnőtteknek. Pénteken legújabb film: Fiacskám!

TESTEDES

Jövő kedden lesz döntés a DEAC-Nyiregyházi Törökös óvas ügyében. Mint a Hajdúföld jelentette, a központi vidéki bizottság másodikban is új határozathozatalra utasította a keleti kerület intéző-bizottságát a DEAC-nak a Nyiregyházi Törökös ellen beadott óvasa ügyében. A központi vidéki bizottság ugyanis a keleti kerület felelősségi tanácsának elutasító végzését alaki hibák miatt megsemmisítette. A keleti kerület intéző-bizottsága szerdán akarta tárgyalni az óvást, de mivel a Nyiregyházi Törökös nem értesítették az újabb tárgyalásról, az óvást jövő hét kedden fogják tárgyalni. Hivatalos sportkörökben most már végre az a felfogás győzött, hogy a mérkőzést feltétlenül meg kell semmisíteni s újra kell játszani.

Bíróküldés. A vasárnapi bajnoki mérkőzések vezetésére a bíróküldőbizottság a következő bírókat küldte ki: DTE—DMTE Balogh Imre; Nyiregyházi Törökös—DKASE Káldy Zsigmond; DVSC—Nyiregyházi TVE fővárosi bíró.

Dél—Kelet mérkőzés Szegeden. Vasárnap volt Budapesten a nyugati és a déli kerület válogatott csapatainak mérkőzése, amelyen Dél győzött 2:1 arányban. A sorsolás szerint most a győztes, vagyis Dél a keleti kerülettel kerül össze. Mivel a sorsoláson Kelet erővesztő volt, a válogatott mérkőzést Szegeden kell majd megtartani, előreláthatólag aprilisban. A keleti kerület most feliratban fogja kérni a központi vidéki bizottságot, hogy a mérkőzést Debrecenben tartsák meg, már csak azért is, mert Dél már volt pályaválasztó. A kérelmet azonban nem igen fogják teljesíteni.

Anglia békül. Az angol uszósövetség feloldotta a Magyarországgal és Ausztriával elleni bojkottot.

A kerület intézőbizottsága szerdán este dr. Biró Barna elnöklése alatt ülést tartott. Az intézőbizottság elhatározta, hogy üléseit ezentúl minden hét keddjén, a fegyelmi bizottság pedig szerdán este tartja.

A keleti kerület tanácsa ma, csütörtök este ülést tart a hivatalos helyiségben hat órai kezdettel, rendkívül fontos tárgysorozattal. A tanács tagok feltétlenül jelenjenek meg.

Új játékos a DMTK-ban. A DMTK értékes új erővel gyarapodott. Onodi, a fővárosi MAC tehetséges jobb-összekötője Debrecenbe kapott alkalmazást, belépett a DMTK-ba, ahol már a tavaszi mérkőzéseken játszani fog.

KÖZGAZDASÁG

Esik a korona. A magyar korona árfolyamának alakulása a mai napon ismét meglehetősen kedvezőtlen képet mutat. Az általános drágaság egyre nagyobb arányokat ölt és

a korona belső vásárlóereje állandóan csökken.

A korona lemorzsolódásának kezdetekor az árakban csak kisebb eltolódások állottak be, a mai napon azonban az egész vonalon ugrásszerű áremelkedést hozott. A buza is túlhaladta a 15000 koronás a zsir pedig az 12000 koronás árat. A külföldi koronajegyzések már napok óta változatlanul 17 egyenved és háromnegyed között mozognak. A magyar korona jegyzésében csak a mai napon állott be újabb rekord mély kurzus

A berlini koronaparitás ma 16 hétnyolcadat mutat és a budapesti árupiacon beállott nagyarányú drágaság hatása alatt a devizaközpontnál oly nagy arányú devizaigényléseket jelentettek be, hogy a

devizaközpont is kénytelen volt a korona értékét 17 ról leszállítani azáltal, hogy a külföldi fizetési eszközök árfolyamát egy 16/95 svájci centimest körülü jegyzésnek megfelelő nívóra hozta.

A gabona és állatárak a budapesti piacokon jóval a világparitás felett mozogtak és a nagy spekuláció, amely az árakat ma is felhajtotta ezt csakis abban a biztos reménybe tette, hogy a korona árfolyama esni fog. Mindezeknek megfelelően a ma

értékpapírforgalom is meglehetősen szilárd volt és a hetipénz drágasága egyáltalán nem akadályozta a terjedelmes vásárlásokat.

A TÖZSDE

Magyar korona: 17 1/4.

Zürichi zárlat. Berlin 258, Hollandia 21220, Newyork 536 1/2, London 2523, Páris 3245, Milano 2560, Prága 1595, Budapest 17 1/4, Belgrád 545, Bukarest 250, Varsó 118, Bécs 74 1/2, Osztrák bélyegzett 75, Szofia 335.

Devizaközp. hiv. ár. Napoleon pénz 11600, Belgrád 31 1/2—33 1/2, Amsterdam hollandi forint 1232—62, Bukarest lei 14 1/2—15 1/2, Kopenhága dán kor. 594—614, Krisztiana norvég korona 563—83, London angol font 14625—925, Berlin 15—17, Milano lira 148—54, Páris frank 188—98, Prága szokol 92 1/2—96 1/2, Stockholm svéd kor. 827—57, Zürich svájci frank 580—600, Bécsi oszt. kor. 440—63, Newyork dollár 3110—185, Brüsszel belga frank 162—70, Szofia leva 18 1/2—19 1/2, Varsó lengyel marka 6 1/2—7 1/2.

A bukaresti kormány legutóbbi intézkedésével a devizaforgalmat a belföldön a legszűkebb keretek közé szorította, a külföld felé pedig teljesen beszüntette. Mint-hogy ennek az intézkedésnek következményeképpen a külföldi piacokon oláh deviza nincsen forgalomban, a magyar devizaközpont a bukaresti jegyzést megszüntette és helyette az effektív lei árfolyamát jegyzi.

Nemesfémjelentés. 1 koronás 250, 2 koronás 500, forint 640, 5 koronás 1260, 10 koronás arany 8000, 20 koronás arany 16000, ducatarany 8100, forgalom csekély, az irányzat lanyha.

Terményfőzsdé zárlat. A mai terményfőzsdén különösen búzában az irányzat rendkívül szilárd volt. A most küszöbön álló export ütlek lebonyolítására búzában nagy tételeket vetek fel a piacról, különösen a malomkoncentráció igyekezett szükségleteit már most fedezni. Egyebekben az ütlek jól tartott árfolyamokon jött létre.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 15100—200, egyéb 14900—15100, 78 kilós tiszavidéki 15200—300, egyéb 15100—15200, rozs 9200—300, tak. árpa 8900—9100, sörárpa 9200—500, zab 9800—10000, tengeri 8200—300, korpas 5350—400, lucerna 700—900, lóhere nagyaráns 900—1200, nagyaránsmentes 1000—400.

Előfordult kötések: Buza bud. par. 15000, 76 kilós 14600, Nyirvidéki állomás 14600, rozs 9150, Nyirbogyány árpa 8600, zab 9400, tengeri 7800, Balmazújváros 10000, április 30-ára dió 170, dunántúli állomás, korpas bud. par. 5400.

Ferencvárosi sertésjelentés. Nyitlt vásári felhajtás 442 sertés, 14 süldő, melyek mind elkelték.

Árak: Zsirsertés prima öreg 720—70, fiatal nehez 800—820, közép 830—820, könnyű 570—760, süldő 680—730, vidékre élve elszállított 10 darabot.

Vágóhídi zárt vásári felhajtás 5 sertés. Mind elkelt.

Árak: Fiatal könnyű 600—690. A vásár élénk volt.

Bécsi női kalapudonságok

megérkeztek. — Átalakítások formálások és festések modellek után rövid idő alatt készülnek

Kohn Helén kalap-azonjában Piac utca 73. sz.

REGÉNY

TÓTH TIZEDES
KIRALYSÁGA

IRTA GYULA DIÁK

(Folytatás) 16

Valami hárman voltak még a század többi szakaszában, hét ruthén legény a negyedik században szolgált, Sztán Gergely őrmester a kilencedik század szolgálat vezetője, a két Csoromis testvér az ezredtörzsnél lett küldönc... Bizony, bizony az újján megszámlálhatta őket. A tiszturak között meg már éppenséggel senki sem volt a munkácsiak közül. Hja-ja... ez a katonasor. Most már jóformán csupán idegen ezredbelivel volt az ezredben. Hanem azért szerette őket nagyon. Mint az édes testvéreit, vagy földjeit. Még Kalányos is, pedig az cigány volt.

Azután újra beleszólt a vezérbáka a zengő hangáradatba: ung-ung ung és Obernát Ungba vitte a gond.

Egyszer csak megmozdult a mellette heverő Kenyeres:

— Halod? Asszongya: ung-ung-ung...

— Te is otthon jártál?

— Otthon pajtás. Mindig felébredtek, mert a szívembe nyilallik, mikor azt mondja: ung.

— Aludj!

A legény befordult.

Oberna összekotort egy kis száraz, hullott levelet s meggyújtotta. A láng fellobbant, a békák elhallgattak. Félénk, pislogó kis tűz volt, de hát jobbra nem tellett, mert takarékoskodni kellett a száraz levéllel. Hiszen körülötte minden nedves volt. Csak ezen a kis fűponton lehetett száraz levelet találni, ahol pihentek. Ott percig égett a kis tűz, aztán elnyomkodta Oberna. Kis várta meg, megszólalt újra az éjjeli hangverseny.

Ötször gyújtott tüzet Oberna, aztán átadta a szolgálatot a sorosnak, Majer honvédnek.

S a tűz lobbant, lobbant, meg elaludt. A békasereg meg újból és újból rázendítette s hajtogatta, hogy: ung-ung-ung-rekekeke-ung-ung-rekekeke...

Halvány pirkadás volt, amire visszatért a káplár, két társával. Faradtan szólt oda a virrasztónak:

— Jól van már. Ne félj. Aludj. Azzal megejtetett egy egy fél konzervát könyvével, Kincsessel, maga is megejtett egy felet s utána nyugodt sóhajással hevert le leterített sátorlapjára Küllös és Cergut közé. Aztán még magára huzta jól a köpenyt s az Uristenre bízta a további virrasztást. Tudta, hogy most már őrszem nem kell.

(Folyt. köv.)

Kiadó: A Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

Rézgálicz 415—435

Raffia 410—440

Kénpor 155—165

vegyitermékek, olajok, szappan és gyertyagyártási nyersanyagok mindenkor legolcsóbban kaphatók:

Falusi T. Lajos

Budapest, VI. Csengeri-utca 49. sz.
Internbán Telefon 90—57.

KILLEREDE BUTORGYÁROS
udva i sz illó
villanyerőre berendezett műbutorgyára
Debreczen, Ferencz József-ut 68. szám.
Ajánlja dusan, felszerelt táját készítményű butor-
raktárát a legújantóssabb árakban. Nagy válass-
ték olcsó butorokban is!

Könyvvujdonságok:

Enyvvári: Philosophiai szótár kve . . . alapára 7.— K

Molnár Ferencz: Kis hármaskönyv III-ik kiadás I—III. . . alapára 14.— K

M. Barrés: Kitéptett sarjak költve . . . alapára 14.— K

Wullstein: A sebészet tankönyve I. . . alapára 36.— K

1922. évi törvények jegyz. Dr. Térfy íve 12.— kve . . . alapára 15.— K

szorzószám 145

kaphatók

CSÁTHY FERENCZ

egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat részvénytársaságnál Debreczen

FERENCZ JÓZSEF-UT 8. SZÁM.
Telefon 2—96.

Uri asszonyok,

kik még nem tudják, siessenek meggyőződni róla, hogy

Szilágyi Széchenyi-u. 1. alatt

a leg zebb gyapjufonalat és mindenféle kézimunka anyagot legújantóssab-

ban lehet vásárolni.

Nyugd jások!
Tökepéztések
alkalmi
szőlővétel!

Nagyon szép darab szőlő, gyümölcsös, konyhakert

urilakkal eladó!

Hajdúhadházon, éppen a va uti állomás mellett, a Vénkertben, a vasuti váltó-
délval szemben

a Molcsányi-féle

2700 négyszögöl termőszőlő, igen jó karban. Rizling, erdélyi, szasla és egyéb fajok. Hatalmas gyümölcsös, nemesített gyümölcsfákkal.

A laképület vasbádoglemezzel fedve. Magában foglal egy 3 szobás uri lakást melléképítményekkel. Veranda. Fülegória Pince. Jövizű szivattyús kut, szivó-nyomó. Borház. 9 darab (30 hektoliter ürtartalmu) hordó, kádak, prés, zúzó és kénporoz gép, permetezők és egyéb szüretelési edények.

A vevő birtokbaveheti és beköltözhet. A tulajdonos lakik benne, idegen lakó nincs!

Elköltözés miatt minden elfogadható ártért megkapható.

Ezen ingatlan eladása felett is a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg a vétel, ott teendő le a vételi foglaló is.

Iroda: Veres-utca 9. szám.

MEGJELENT A TALMUD MAGYARUL

Luzsánszky Alfonz fordításában és kiadásában. Ára 300 korona.

Előjegyezhető s pár nap múlva az új rendelés megérkezése után kapható a Hajdúföld kiadóhivatalában.

Az előkelő társaság délutáni találkozóhelye

a „JOST cukrászda“

(KOSSUTH LAJOS U. 1.)

Minden délután zene. Ebéd után a legkínálóbb feketekávé.

PIPERE SZAPPANOK, kölniszeszek, Illatszerek

kimérve és adjusztálva.

Toilette vizek, Arc- és kézkrémek stb.

legolcsóbban szerezhetők be a

KORZÓ DROGUERIÁBAN

Piac utca 42.
Telefon 14—80

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

DEBRECZEN, HUNYADI-U. 13.

Vetőmagvak

Benzin

Rézgálicz

Petroleum, Vasárak, Mezőgazd. gépek Nyersolaj

legolcsóbban szerezhetők.

Az egész Hajdúvármegye
egyik legerősebb forgalmi
vendéglője

„Kabai vasuti vendéglő“

házzal együtt eladó!

Rögtön

átvehető és

beköltözhető!

Csak komoly vevőkkel tárgyal az ezen ingatlan eladása felett rendelkező NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat!

Egyedül csak ott köthető meg a vételi ügylet!

Iroda: Veres-utca 9.

Apró hirdetések

„Beke“ áruház.

Szent Anna-utca 5.

15—31ig rendkívül

olcsón árusít

140 női kabát posztó 2580

140 angol lüster 2500

140 férfi ölt. szövet 3500

Divatos cukos aj. 1950

kélme 750

Angol zefir sima 750

Mosott sifon, vászon 750

Harisnyák, zsebkendők,

törölk és törülközők.

Menekültek, tisztviselők,

alkalmazottaknak

kedvezmény.

Divatos vállak 850-651.

Kifutó

este 6 órától 10

óraig felvétetik la-

punk kiadóhivatalá-

ban. — Jelentkezni

lehet a kiadóban

ezész nap.

Fiac-utcan

levő két gyönyörű

garzonoszobát

átadom fog-

orvosi rendelőnek,

vagy magánmérnöki

irodának, esetleg

más egyéb megfe-

lelő célra. Központi

fűtés, villanyvilági-

tás. Lépcsőházi be-

járat. Csak komoly

érdeklődőkkel tár-

gyal és csak sze-

mélyesen délelőtt 9

és 1 óra között Nagy

Lajos iroda Veres-

utca 9.

Ó és új bor

eladó. Miklós-utca

21. sz.

Eladó kert

kisebb épülettel Ist-

ván ut 29. Ertekezni

Miklós-u. 21.

Potom árért

megkapható magas

földszintes (féleme-

letes) bérház, hagya-

téli osztályozás

miatt, Árpádtérnél,

Csapó-utca sáka

melletti Apafi-utca

28. számú hatalmas

masszív épület. Nagy

Lajos ingatlanfor-

galmi iroda rendel-

kezik az eladás

felett.

Aranyat,

ezüstöt, briliánsot
a legmagasabb
árban vásárol Ká-
tai ékszerkeres-
kedő, Piac u. 19.
II. em. Telefon.
hívásra házhoz
megy. Telefon.
szám 624.

Tanulóleány

fizetéssel felvétetik
Piac u. 59. sz. alatti
könyvnyomdában.

Jó írással bíró

és jól számolni tudó
kisasszony írásbeli
teendők elvégzésére
felvétetik, sajátkezű-
leg írt ajánlatok
személyesen adan-
dók át, ki már üz-
letben volt és gya-
korlattal bír előny-
ben részesül. Fél-
egyházy János.

Ólmot

bármily, mennyiség-
ben vesz lapunk
kiadóhivatala.

Butorozott

szoba azonnal kiadó
két fiatal ember
vagy házaspár ré-
szére konyha hasz-
nálatlalt Honvéd-u 9

Ocska vasal

rezet s minden-
nemű fémét leg-
magasabb árért
veszek. Kovácsok
nak használhót
becserélek. Na-
gyobb tételt el-
szállítok

STEINER,

Eötvös-utca 110.

Telefon 6-86.

Husfűtölés

pontosan és kifogás-
talanul Zöldfa utca
3. sz. alatt.

5 méheslád

eladó. Cim Kaba I.
tized 82. házszám.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, VÉGHEZ
olcsón beszerezni tessék
menni, hol kevésbé használt uri ruhák el-
adása vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése
Vár-utca 2. sz. (Zenédével szemben.)

Új cipő műhely!

Varga-utca 11.

hol a legkényesebb ízléseket kielégítve
dolgozom. Kérem a rendelő közönség
szíves pártfogását.

SZIREK FERENCZ

uri és női cipész.

Gazdasági

konyhakerti

valamint

virágmagvak

legelőnyösebben beszerezhetők

Kontsek Géza

cégnél Kossuth-utca